

APRIL 2019

pogled

ZA STARŠE

**SARA
ISAKOVIČ:**

**ZAUPAJTE
SVOJIM
OTROKOM**

**JE
AVTIZMA
VSE
VEČ?**

**RAZGIBANE
EVROPSKE
DESTINACIJE**

Ko si
bratci
in sestrice
skočijo v
lase

#zasoliraj
kadarkoli

Zakaj so SLABE IZKUŠNJE lahko neprecenljive?

Napisala: TINA KOROŠEC

Na poti do samostojnosti se lahko zalomi na več koncih – najpogosteje tam, kjer starši svojo odgovornost jemljejo tako resno, da jo razširijo tudi na prevzemanje odgovornosti za dejanja svojih otrok.

Pogosto so rezultat take vzgoje uporni najstniki, ki se s starši borijo za svoj prostor, pridni otroci, katerih ravnanje je podzavestno vedno podrejeno željam staršev, ali otroci, ki se sprijaznijo s situacijo in dejstvom, da jim pač ni treba, ter ostanejo doma še dolgo po tem, ko si drugi vrstniki že ustvarijo svoje kariere in/ali družine. Skupno vsem je, da svojo dragoceno energijo, ki bi jo lahko usmerili v samouresničitev, porabljajo za upiranje ali prilagajanje staršem. Začne se, ko starši skrbijo za dojenčka, ki sam še ne more poskrbeti zase. Ta skrb se nadaljuje tudi, ko otrok že veliko stvari zmore sam, a mu tega ne dopustijo. Ker so prepričani,

da še ne zna ali ne zmore prav oziroma da je še premajhen, ga preoblačijo, mu umivajo zobe, pospravljajo igrače, ne dovolijo, da bi sodeloval pri družinskih opravilih. Prav tako posegajo v konflikte, ki jih ima s sorojenci ali prijatelji, rešujejo njegove šolske naloge, se z njimi učijo ali zanj pripravljajo načrt o tem, kdaj in koliko se mora učiti. Pogosto se konča tako, da otrok preprosto sprejme sporočilo, da ne zmore, in zato svojo odgovornost v celoti preda staršem. Starši pa se, ko otrok postane najstnik, ironično, sprašujejo, kdaj bo ta otrok začel prevzemati skrb zase in zakaj je tako neodgovoren. Skupno vsem staršem, ki prevzemajo odgovornost namesto

Obenem neprijetne situacije otroku pomagajo razviti večjo čustveno zrelost. Svoje čustvene odzive namreč lahko preizkuša v različnih situacijah, ko so izrazi jeze, žalosti ali nemoči v obliki cepetanja, kričanja in kujanja še sprejemljivi za njegovo starost. Če teh občutij ne izrazi v otroštvu, se lahko zgodi, da bo pri štiridesetih v službi ali doma na ves glas

otroka in mu ne pustijo ravnati po svoje, je, da se po najboljših močeh trudijo preprečiti situacije, ki bi se za otroka lahko slabo končale. Vendar pa starši s tovrstnimi posegi otroku odvzamejo veliko več, kot mu prihranijo (bolečino, napačno odločitev, slabo družbo ...). Vzamejo mu namreč tudi priložnost, da bi razvil čustveno zrelost, kvalitetne mehanizme za spoprijemanje z ovirami ter zdravo samopodobo in samozavest.

→ SLABE IZKUŠNJE SO NEPREČENLJIVE

Čeprav je staršem zelo težko sprejeti dejstvo, da bo otrok na neki točki moral trpeti, je res, da otroci za svoj zdrav razvoj nujno potrebujejo prav slabe izkušnje. Starši se morajo zato čim prej sprijazniti z dejstvom, da bo otrok v otroštvu doživljal tudi bolečino.

Njihova naloga ni, da mu poskušajo te občutke vzeti, ampak da mu jih pomagajo predelati.

Prav spoznanja, ki jih otrok pridobi s »slabimi« izkušnjami, so najdragocenejša, saj mu pomagajo oblikovati občutek zaupanja vase in prinašajo

spoznanje: »Zmorem!« Prav to pa je temelj za gradnjo dobre samopodobe in visoke stopnje samozavesti.

vpil na druge, ker ne bo zmozel nadzirati svoje frustracije. Otrok, ki se bo vsega omenjenega naučil v otroštvu, bo vedel, da napačna odločitev ni nič katastrofalnega, tako kot ne napačna ocena ali če ne naredi stvari na »pravi način«. Ker bo te situacije že dodobra preizkusil, bo zaupal vase, da jih zmore rešiti sam. Otrok bo s takim zavedanjem lahko prevzel polno odgovornost za svoje počutje in življenje, kar je verjetno končni cilj vseh staršev.

→ NAUČITE OTROKA, DA ZMORE, IN MU STOJTE OB STRANI

To, da spodbujate otroka k samostojnosti, ne pomeni, da vas otrok ne bo potreboval.

Ravno nasprotno. Da se bo otrok lahko zdravo razvijal, bo naprej potreboval varen objem, kamor se

bo lahko vračal – po moč in po pomoč, če ju bo potreboval. Pa tudi po spodbudo.

Zato potrebuje zrele starše, ki bodo ob otroku, ko se bo znašel v težki življenjski preizkušnji, znali premagati svoje strahove in slabe občutke ter tudi svojo potrebo po vpletanju v otrokove

težave. Predvsem potrebuje starše, ki mu bodo znali biti na voljo, ko jih bo potreboval. To pomeni, da bodo otroku zaupali,

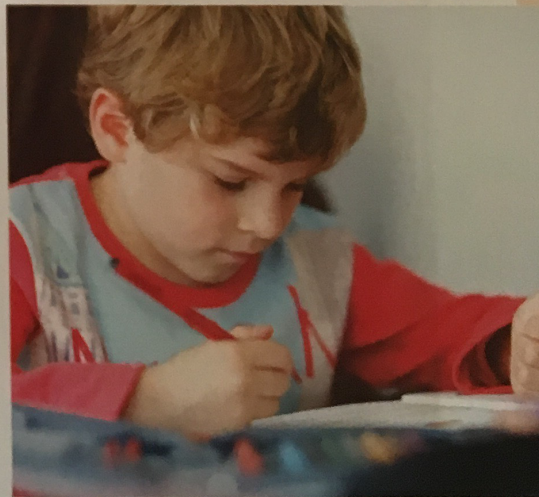

FOTO: OSEBNI ARHIV

Tina Korošec je socialna pedagoginja, geštalt izkustvena družinska terapevtka in psihoterapevtka, ki deluje v zasebni praksi. Več na www.psihara.si.

da zmore, in ga bodo pri njegovih poskusih spodbujali, ne da bi ga poskušali omejevati ali mu lajšati stiske. Hkrati mu bodo ponudili tudi podporo, če bi se mu zalomilo. Takrat ga ne bodo zasmehovali z besedami: »Saj smo ti rekli!«, pač pa ga bodo pomirili, potolažili in ga opogumili za nove poskuse. Otrok takih staršev bo vedel, da mu bodo starši vedno na razpolago, ko jih bo potreboval, in si bo zato upal iti dlje od tistih otrok, ki te podpore nimajo. S tem bo pridobil tudi več dragocenih izkušenj za odraslo življenje. ●

Otrok
POTREBUJE
starše, ki mu
bodo znali biti
na voljo, ko jih
bo potreboval.

Še več nasvetov, idej, namigov in dobrega branja na dobrezgodbe.com